

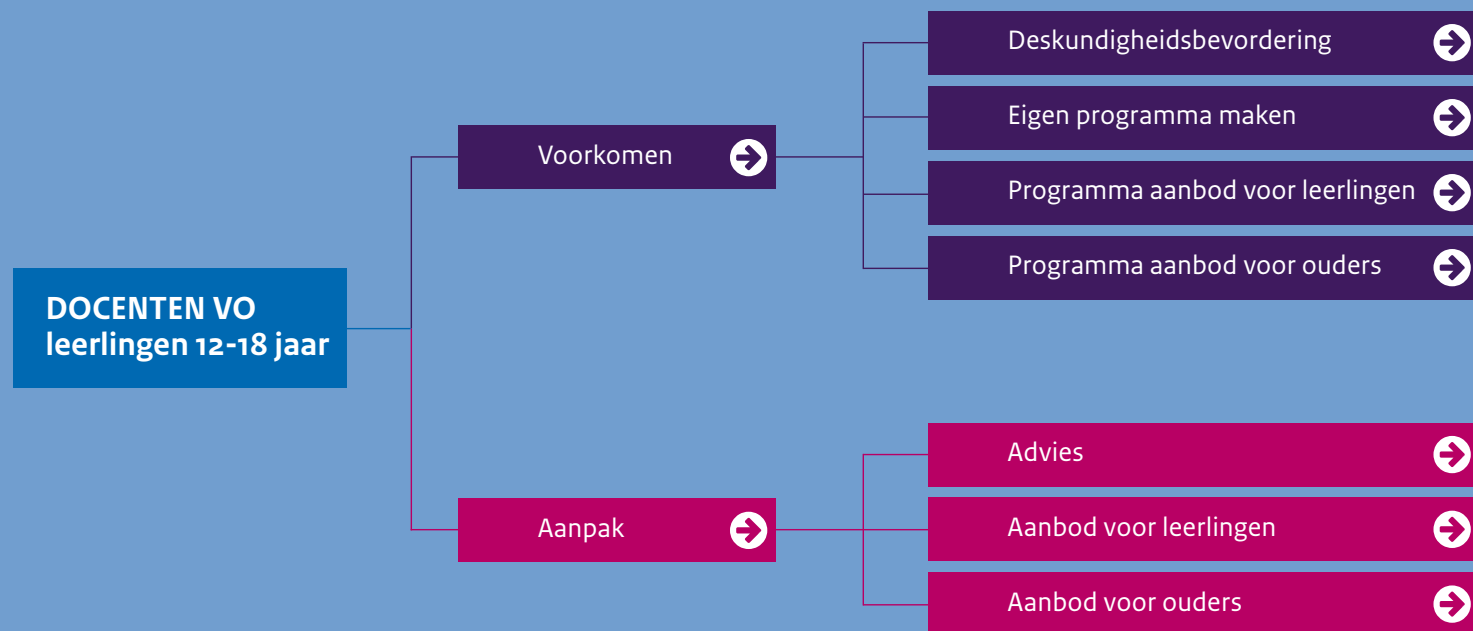

Seksualiteit online in het voortgezet onderwijs

Wegwijzer in de aanpak en preventie
van ongewenste sexting

Deze wegwijzer is gemaakt voor professionals die werken met leerlingen in het primair onderwijs en de partners in de strafrechtketen en het sociale domein. Het geeft een overzicht van programma's die ontwikkeld zijn om ongewenste sexting te voorkomen. Tevens biedt het een overzicht in welke stappen je kunt nemen als het is misgegaan (of dreigt te gaan) en welke contacten je kunt benaderen. Ook vind je hier voorlichtingsmateriaal om zelf je lessen samen te stellen over ongewenste sexting. Zo kun je aan de slag met dit thema op een manier die het beste bij jouw school of organisatie past.

Voorkomen

Hier vind je programma's die als doel hebben om ongewenste sexting te voorkomen onder leerlingen in het voortgezet onderwijs.

VOORKOMEN

Deskundigheidsbevordering

Eigen programma maken

Programma aanbod voor leerlingen

Programma aanbod voor ouders

AANPAK

Advies

Aanbod voor leerlingen

Aanbod voor ouders

Niveaus

- = VO
- = Speciaal onderwijs (Sbo, Lvb)
- = VMBO
- = Havo/VWO
- = VO breed

Be a man!

VOOR WIE Professionals die werken met jongens van 12-16jr, laagopgeleid, Turkse/ Marokkaanse afkomst

NIVEAU ● ●

DOEL Voorkomen van grensoverschrijdend gedrag door voorlichting (peer-to-peer) over positief seksueel gedrag met gebruik van het vlaggensysteem

DOOR WIE Movisie

VORM Programma met 5 bijeenkomsten

EXTRA Richt zich in brede zin op herkennen en tegengaan van seksueel grensoverschrijdend gedrag

BEREIK Utrecht en omgeving

INFO movisie.nl/publicatie/be-man-handleiding-peer-educators

Gedragen Gedrag

VOOR WIE Doncententeams VO en MBO

NIVEAU ●

DOEL Verschillende spelvarianten om met elkaar afspraken te maken hoe met elkaar wordt omgegaan. Casussen met verschillende onderwerpen van sociale veiligheid, waaronder sociale media en seksualiteit

DOOR WIE School & Veiligheid

VORM Spel

EXTRA Het spel is ook beschikbaar voor primair onderwijs

BEREIK Landelijk

INFO schoolveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/spel-gedragen-gedrag-vo

Girls Talk(+) en Make a Move (+) - seks online

VOOR WIE Professionals die werken met jongeren (en specifiek in deze programma's)

NIVEAU ●

DOEL Reflectie en deskundigheidsbevordering in het werken met jongeren en de thema's seksualiteit (online & offline)

DOOR WIE Rutgers

VORM Training

EXTRA Aandacht voor diversiteit en praktijkervaring

BEREIK Utrecht

INFO shop.rutgers.nl/nl/webwinkel/jongeren-12-jaar/meeting-exclusief-voor-girls-talk-en-make-a-move-counselors/130483

LEFgozers - train de trainer

VOOR WIE Professionals uit het jongerenwerk met jongens

NIVEAU ●

DOEL Workshops waarbij de machonorm bediscussieerd wordt en groepsdruk. Doel om seksueel grensoverschrijdend gedrag te voorkomen en gezond seksueel gedrag te bevorderen

DOOR WIE Rutgers, Movisie, Soa Aids Nederland

VORM Workshop

EXTRA De workshops worden op locatie gegeven

BEREIK Landelijk

INFO seksindepraktijk.nl/producten/lefgozers

Lovebuzz

VOOR WIE Docenten, brugklas VO

NIVEAU ●

DOEL Workshop hoe met leerlingen in gesprek te gaan over verliefd zijn, pesten en sexting

DOOR WIE Rutgers en Soa Aids Nederland

VORM Workshop

EXTRA Training wordt gegeven door incompany op locatie

BEREIK Landelijk

INFO seksuelevorming.nl/lovebuzz-workshop-kom-ook

Make a move

VOOR WIE Professionals die werken met jongens van 12-17 jr, kansarm, lage SES

NIVEAU ●

DOEL Groepsprogramma over seksualiteit en relaties met thema's mannelijkheid, meiden, daten etc

DOOR WIE Rutgers

VORM Training online en face-to-face

EXTRA NJI: Goed onderbouwd

BEREIK Landelijk

INFO rutgers.nl/producten/make-move

VOORKOMEN

Deskundigheidsbevordering

Eigen programma maken

Programma aanbod voor leerlingen

Programma aanbod voor ouders

AANPAK

Advies

Aanbod voor leerlingen

Aanbod voor ouders

Niveaus

- = VO
- = Speciaal onderwijs (Sbo, Lvb)
- = VMBO
- = Havo/VWO
- = VO breed

Over de grens

VOOR WIE Hulpverleners/docenten die werken met opgroeiende kinderen

NIVEAU ●

DOEL Training om handelingsverlegenheid rond seksueel veilig en gezond opgroeien weg te nemen

DOOR WIE Qpido

VORM Training

EXTRA Aandacht voor sexting, grooming en het vlaggensysteem

BEREIK Noord-Holland

INFO qpido.nl/aanbod/over-de-grens

Over seks gesproken

VOOR WIE Studenten (2degraads) in lerarenopleidingen Biologie en Gezondheidszorg & Welzijn

NIVEAU ●

DOEL Biedt handvatten om seksuele vorming en relationele vorming aan de orde te stellen

DOOR WIE Rutgers

VORM Handleiding

EXTRA Kosteloos beschikbaar

BEREIK Landelijk

INFO rutgers.nl/producten/over-seks-gesproken

Seks op school. Werken aan seksuele integriteit in het onderwijs

VOOR WIE Schoolpersoneel

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Handreiking om schoolbreed seksuele vorming te werken aan een veilig klimaat rond gender en seksualiteit (ook online)

DOOR WIE School & Veiligheid

BEREIK Landelijk

INFO schoolenveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/seks-op-school

Sexting en ongewenste verspreiding van beelden

VOOR WIE Schoolpersoneel

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Schoolprofessionals wegwijs maken bij sociale veiligheid rondom sexting en ongewenste verspreiding van beelden

DOOR WIE School & Veiligheid

BEREIK Landelijk

INFO schoolenveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/sexting-en-shametexting-op-school

Sexting: hoe ga je ermee om?

VOOR WIE Docenten van voortgezet onderwijs

NIVEAU ●

DOEL Docenten informeren over wat sexting is, wat wel/niet onderdeel is van de normale seksuele ontwikkeling, wat ze kunnen doen om te helpen bij een incident

DOOR WIE Aanbod bij E-wise (online nascholing voor leraren), ontwikkeld door Helpwanted.nl

VORM Online cursus

EXTRA Voor deze cursus is een e-wise abonnement nodig

BEREIK Landelijk

INFO e-wise.nl/leidingvo/course/1483/sexting-wat-is-het-en-hoe-ga-je-ermee-om

Vlaggensysteem

VOOR WIE Professionals die les geven aan jongeren van 0-18 jr

NIVEAU ●

DOEL Methodiek die helpt bij het stimuleren van gezond seksueel gedrag en het voorkomen van (online) seksueel grensoverschrijdend gedrag

DOOR WIE Sensoa en Movisie

VORM Training

EXTRA NJI: goed onderbouwd en veel gebruikt

BEREIK Landelijk

INFO vlaggensysteem.nl/Zwijgen-is-Zonde

VOORKOMEN

Deskundigheidsbevordering

Eigen programma maken

Programma aanbod voor leerlingen

Programma aanbod voor ouders

AANPAK

Advies

Aanbod voor leerlingen

Aanbod voor ouders

Niveaus

- = VO
- = Speciaal onderwijs (Sbo, Lvb)
- = VMBO
- = Havo/VWO
- = VO breed

Be-Loved Seksualiteit en Weerbaarheid

VOOR WIE Leerlingen van 12-17 jr, VO (orthodox-christelijk onderwijs)

NIVEAU ● ●

DOEL Lesprogramma om kennis en ontwikkeling van communiceren over seksuele gevoelens en seksualiteit te vergroten

DOOR WIE Weerbaar in Seksualiteit (WIS)

VORM Handboek, werkboek, powerpoints en digi-lessen

EXTRA Ingebed in curriculum (4 jaar doorlopende leerlijn) en beoordeeld als goed beschreven

BEREIK 18 verschillende locaties Bible-belt

INFO wiseducatie.nl/be-loved

Bescherm jezelf tegen groomers

VOOR WIE Docenten, ouders en professionals

NIVEAU ●

DOEL Online gids met do's and dont's bij online interactie ter bescherming van grooming

DOOR WIE Qpido

VORM Digitale gids

BEREIK Landelijk

INFO qpido.nl/gids/bescherm-jezelf-tegen-groomers

Bloedlink

VOOR WIE Jongeren en ouders van islamitische afkomst

NIVEAU ●

DOEL Sexting en grooming bespreekbaar maken bij jongeren en ouders van islamitische afkomst om shamen van meisjes en vrouwen te voorkomen

DOOR WIE Pretty Woman, Jongerenwerk Utrecht, en Politie Midden Nederland

VORM Voorlichtingsfilm

EXTRA Het programma is bekroond met de Hein Roethofprijs

BEREIK Landelijk

INFO prettywoman-utrecht.nl/bloedlinktrailer

Can You Fix It?

VOOR WIE Leerlingen van 12-18 jr

NIVEAU ●

DOEL Gameplatform waar jongeren zelfstandig spelen. Tevens in te zetten bij lessen voor jongeren over seksueel grensoverschrijdend gedrag.

DOOR WIE Sense.info, SOA Aids Nederland, Rutgers

VORM Film

EXTRA NJI: Goed onderbouwd

BEREIK Landelijk

INFO canyoufixit.sense.info/#/app/front-page?keepfilter=true

Comdom

VOOR WIE Alle leeftijden

NIVEAU ●

DOEL Applicatie om je hoofd of details op de foto te verbergen met bijvoorbeeld een filter

DOOR WIE Telenet

VORM App

BEREIK Landelijk

INFO comdomapp.be

De internethelden

VOOR WIE Jongeren in onderbouw van de middelbare school

NIVEAU ●

DOEL Verbeteren van digitale geletterdheid en mediawijsheid

DOOR WIE Google, Safer Internet Center NL, Bureau Jeugd & Media

VORM Digilessen

BEREIK Landelijk

INFO beinternetawesome.withgoogle.com/nl_nl

Francien, laat je tietten nog eens zien

VOOR WIE Jongeren VO

NIVEAU ●

DOEL Ervaringsverhaal van Francien Regelink

DOOR WIE Francien Regelink

VORM Boek en stappenplan

EXTRA Francien Regelink geeft ook voorlichting op school en ouderavonden

BEREIK Landelijk

INFO francienregelink.nl

VOORKOMEN

Deskundigheidsbevordering

Eigen programma maken

Programma aanbod voor leerlingen

Programma aanbod voor ouders

AANPAK

Advies

Aanbod voor leerlingen

Aanbod voor ouders

Niveaus

- = VO
- = Speciaal onderwijs (Sbo, Lvb)
- = VMBO
- = Havo/VWO
- = VO breed

Homies

VOOR WIE Docenten werkzaam in VO, leerjaar 1-4

NIVEAU ●

DOEL Thema's sexting, groepsdruk, vriendschap, wensen en grenzen bespreekbaar maken

DOOR WIE Kidkid

VORM Digitaal lesprogramma

EXTRA Lesmateriaal bestaat uit 26 slides, interactieve quizen en 5 video's. Homies geeft ook tips aan ouders

BEREIK Landelijk

INFO kikid.nl/homies-voor-docenten

Lief, Lijf & Leven

VOOR WIE Jongeren van 12-14 jr, LVB

NIVEAU ●

DOEL Voorlichtingsmethode. Seksuele vorming en seksuele ontwikkeling met aandacht voor gevaren internet/social media

DOOR WIE Movisie & GGD Amsterdam

VORM Online programma

EXTRA NJI: goed onderbouwd

BEREIK Landelijk

INFO lieflijfleven.nl

Living Loving

VOOR WIE Jongeren VO

NIVEAU ●

DOEL Doorlopende lesmethode voor relationele en seksuele vorming

DOOR WIE Weerbaar in Seksualiteit (WIS)

VORM Handboek, werkboek, powerpoints en digi-lessen

EXTRA Is geschikt voor 4 leerjaren

BEREIK Landelijk

INFO wiseducatie.nl/aanbod

Mag ik je tietten zien?

VOOR WIE Jongeren van 13-18 jr

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Informeren over de mogelijk ernstige consequenties van het doorsturen van naaktfoto's. In de verschillende afleveringen worden o.a. besproken: sexting, sextortion, zelfmoord, wraakporno

DOOR WIE School TV

VORM TV-documentaires

EXTRA Driedelige serie in samenwerking met Marijke Naezer, onderzoeker Genderstudies

BEREIK Landelijk

INFO schooltv.nl/programma/mag-ik-je-tietten-zien-in-de-klas

Nu overal te zien

VOOR WIE Jongeren van 12-18 jr, professionals, docenten en ouders

NIVEAU ●

DOEL Kinderen, jongeren, professionals, docenten en ouders bewuster maken van de risico's van sexting en grooming

DOOR WIE Qpido

VORM Korte speelfilm

BEREIK Landelijk

INFO qpido.nl/nieuws/filmpremiere-nu-overal-te-zien

SeCZ TaLK

VOOR WIE Jongeren van 12- 25 jr met een chronische aandoening c.q lichamelijke beperking

NIVEAU ●

DOEL Seksualiteit en relaties bespreekbaar maken door middel van spel. Toegerust op informatie over veilige, prettige en gewenste seksuele contacten

DOOR WIE Rutgers

VORM Bordspel

EXTRA NJI Goed onderbouwd

BEREIK Landelijk

INFO rutgers.nl/producten/secz-talk

Step Up, Speak Up!

VOOR WIE Jongeren van 13-17 jr

NIVEAU ●

DOEL Alomvattende interactieve toolkit met lessen over (preventie van) online seksuele intimidatie. Deze toolkit legt de nadruk op het bieden van ruimte voor leerlingen om hun eigen mening over het onderwerp te vormen

DOOR WIE Childnet International, vertaling Helpwanted.nl

VORM Toolkit

EXTRA De toolkit is beschikbaar in het Engels, maar wordt vertaald door Helpwanted.nl. Het is ontwikkeld door de Safer Internet Centers van de VK, Hongarije en Denemarken. Wanneer de vertaling voltooid is wordt deze gratis aangeboden voor docenten

BEREIK Landelijk

INFO childnet.com/resources/step-up-speak-up

VOORKOMEN

Deskundigheidsbevordering

Eigen programma maken

Programma aanbod voor leerlingen

Programma aanbod voor ouders

AANPAK

Advies

Aanbod voor leerlingen

Aanbod voor ouders

Niveaus

- = VO
- = Speciaal onderwijs (Sbo, Lvb)
- = VMBO
- = Havo/VWO
- = VO breed

Signal

VOOR WIE Alle leeftijden

NIVEAU

DOEL Berichtenapp om eventueel gevoelig beeldmateriaal beschermd door middel van versleuteling te versturen. Dit chatalternatieven bewaart doorgaans niet jouw chatgeschiedenis in een cloud

DOOR WIE Freedom of the press foundation

VORM App

BEREIK Landelijk

INFO signal.org/nl

VOORKOMEN

Deskundigheidsbevordering

Eigen programma maken

Programma aanbod voor leerlingen

Programma aanbod voor ouders

AANPAK

Advies

Aanbod voor leerlingen

Aanbod voor ouders

Niveaus

- = VO
- = Speciaal onderwijs (Sbo, Lvb)
- = VMBO
- = Havo/VWO
- = VO breed

Benzies en Batchies: ik hou van jou

VOOR WIE Jongeren van 12-16 jr in de onderbouw, VMBO en praktijkonderwijs

NIVEAU ●

DOEL Theatervoorstelling samen met peer-educators en optioneel drie weerbaarheidstrainingen om seksuele weerbaarheid te bevorderen en grensoverschrijdend gedrag te voorkomen

DOOR WIE Stichting Kikid

VORM Theatervoorstelling en training

EXTRA Goed onderbouwd (geëvalueerd door TNO/Movisie) en specifiek aandacht voor online

BEREIK Landelijk

INFO kikid.nl/aanbod/seksualiteit-relaties

Bloedlink

VOOR WIE Jongeren met Islamitische achtergrond

NIVEAU ●

DOEL Voorlichtingsprogramma aan jongeren en ouders met een islamitische achtergrond over sexting en grooming

DOOR WIE Pretty Woman, Al Amal en Politie Midden Nederland

VORM Voorlichting

EXTRA Ook gericht op loverboy problematiek

BEREIK Utrecht

INFO prettywoman-utrecht.nl/bloedlinktrailer

Boys R'us

VOOR WIE Jongens van 13-15 jr met een migratie-achtergrond, lage SES, achterstands-kinderen

NIVEAU ●

DOEL Bordspel dat in groepsverband stimuleert om over seksualiteit en gelijkwaardigheid in relaties te praten

DOOR WIE Rutgers & SOA Aids Nederland

VORM Bordspel

EXTRA NJI: goed onderbouwd

BEREIK Landelijk

INFO shop.rutgers.nl/nl/webwinkel/boys-r-us/15237

Cyber24

VOOR WIE Jongeren tussen de 12-21 jr

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Bewustwording bij jongeren van wat online gewenst en ongewenst gedrag is en wat de gevolgen zijn voor henzelf en voor hun slachtoffer(s)

DOOR WIE CCV

VORM Spel met escapekoffer met zeven verhaallijnen, waaronder sexting

EXTRA Escapekoffer met onderwerpen online veiligheid. Te spelen met groepjes

BEREIK Landelijk

INFO hetccv.nl/onderwerpen/cybercrime/cyber24

Escaperoom sexting

VOOR WIE Jongeren tot 4de klas voortgezet onderwijs

NIVEAU ●

DOEL Interactief lesprogramma waarbij je leert over de gevolgen van delen/verspreiden van naaktfoto's en filmpjes

DOOR WIE Weerbaar in Seksualiteit (WIS)

VORM Lesprogramma

EXTRA Qpido maakt ook gebruik van dit programma

BEREIK Landelijk

INFO wiseducatie.nl/escaperoom-sexting

Francien, laat je tietten nog eens zien

VOOR WIE Voorgezet onderwijs + MBO/HBO/ Studenten introweken

NIVEAU ●

DOEL Interactieve voorlichting van ervaringsdeskundige Francien Regelink

DOOR WIE Francien Regelink

VORM Voorlichting en stappenplan

EXTRA Francien Regelink heeft een boek geschreven: Francien, laat je tietten nog eens zien

BEREIK Landelijk

INFO francienregelink.nl/voorlichting-in-de-klas

VOORKOMEN

Deskundigheidsbevordering

Eigen programma maken

Programma aanbod voor leerlingen

Programma aanbod voor ouders

AANPAK

Advies

Aanbod voor leerlingen

Aanbod voor ouders

Niveaus

- = VO
- = Speciaal onderwijs (Sbo, Lvb)
- = VMBO
- = Havo/VWO
- = VO breed

Girls' Choice

VOOR WIE Meisjes van 13-15 jr
NIVEAU ●
DOEL Bordspel stimuleert om te praten over relaties, veilig vrijen, zwangerschap, moederschap en weerbaarheid
DOOR WIE Rutgers & SOA Aids Nederland
VORM Bordspel
EXTRA NJI: Goed onderbouwd
BEREIK Landelijk
INFO rutgers.nl/producten/girls-choice-nl

Girls'Talk (+)

VOOR WIE Meisjes 14-21jr, LVB (+)
NIVEAU ●
DOEL Methodiek ter bevordering van seksuele gezondheid (online) en interactiecompetentie
DOOR WIE Rutgers
VORM Groeps counselingprogramma
EXTRA NJI: Goed onderbouwd
BEREIK Landelijk
INFO rutgers.nl/seksueel-wijs-en-weerbaar

Ik ben van mij

VOOR WIE Jongeren van 14-18 jr
NIVEAU ●
DOEL Lesprogramma om bewustzijn te creëren van seksuele wensen en grenzen. Vergroten van seksuele weerbaarheid
DOOR WIE Respect Education Foundation
VORM E-learning
BEREIK Landelijk
INFO ikbenvanmij.nl

Ken je grens

VOOR WIE Jongens van 12-18 jr bij vermoedens van grensoverschrijdend gedrag
NIVEAU ●
DOEL Individueel lesprogramma om herhaling van seksueel grensoverschrijdend gedrag, overlast en seksuele intimidatie te voorkomen
DOOR WIE Rutgers
VORM Lesprogramma
EXTRA Maatwerk op locatie en kan vrijwillig of in justitieel kader worden toegepast
BEREIK Landelijk
INFO rutgers.nl/wat-wij-doen/seksueel-geweld/projecten-seksueel-geweld/ken-je-grens

Klassechat met Helpwanted.nl

VOOR WIE Jongeren VO
NIVEAU ● ● ● ● ●
DOEL Een klassikale chatsessie via digibord om vragen te stellen aan Helpwanted.nl. over online misbruik
DOOR WIE Helpwanted.nl
VORM Chat
BEREIK Landelijk
INFO helpwanted.nl/klassenchat

Lang Leve de Liefde (bovenbouw)

VOOR WIE Jongeren van 15-19 jr VO, MBO, praktijkonderwijs
NIVEAU ●
DOEL Lesprogramma ter bevordering van seksuele gezondheid en voorkomen grensoverschrijdend gedrag
DOOR WIE Soa Aids Nederland, Rutgers samen met Universiteit Maastricht
VORM Lesmodules
EXTRA NJI: Goed onderbouwd, niet specifiek online
BEREIK Landelijk
INFO langlevedeliefde.nl/docenten

Lang Leve de Liefde (onderbouw)

VOOR WIE Jongeren 13-15 jr
NIVEAU ●
DOEL Lesprogramma ter bevordering van gezonde en veilige seksuele ontwikkeling
DOOR WIE Soa Aids Nederland, Rutgers samen met Universiteit Maastricht
VORM Lesmodules
EXTRA Aandacht voor veilig internetten
BEREIK Landelijk
INFO langlevedeliefde.nl/docenten

Lang Leve de Liefde

VOOR WIE Jongeren van 15-25 jr, MBO
NIVEAU ●
DOEL Lesprogramma ter ondersteuning van het maken van gezonde en verantwoorde keuzes m.b.t liefde, relaties en seks
DOOR WIE Soa Aids Nederland, Rutgers samen met Universiteit Maastricht
VORM Lesmodules
EXTRA Leerniveau 2 t/m 4
BEREIK Landelijk
INFO langlevedeliefde.nl/docenten/mbo

VOORKOMEN

Deskundigheidsbevordering

Eigen programma maken

Programma aanbod voor leerlingen

Programma aanbod voor ouders

AANPAK

Advies

Aanbod voor leerlingen

Aanbod voor ouders

Niveaus

- = VO
- = Speciaal onderwijs (Sbo, Lvb)
- = VMBO
- = Havo/VWO
- = VO breed

Lang Leve de Liefde

Special: Jij en de media

VOOR WIE Jongeren van 13-15jr

NIVEAU ●

DOEL Jongeren genuanceerder laten nadenken over seks en seksualiteit in media-uitingen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen

DOOR WIE Soa Aids Nederland, Rutgers samen met Universiteit Maastricht

VORM Lesmodules

EXTRA Aandacht voor geseksualiseerde beelden in de media

BEREIK Landelijk

INFO langlevedeliefde.nl/docenten/voortgezet-onderwijs/extra-modules/jij-en-de-media

Lang Leve de Liefde

Special: Wensen en grenzen

VOOR WIE Jongeren onder en bovenbouw + praktijkonderwijs/VMBO

NIVEAU ●

DOEL Lesprogramma waarbij wensen, grenzen in seks en relatie en communicatie daarover centraal staan

DOOR WIE Soa Aids Nederland, Rutgers samen met Universiteit Maastricht

VORM Lesmodules

EXTRA Aandacht voor online

BEREIK Landelijk

INFO langlevedeliefde.nl/docenten/voortgezet-onderwijs/extra-modules/jij-en-de-media

Let's Talk

VOOR WIE Jongeren van 12-19 jr

NIVEAU ●

DOEL Bewustwording van eigen opvattingen en attitudes t.a.v. seksualiteit, gender en weerbaarheid

DOOR WIE Rutgers

VORM DVD en handleiding

BEREIK Landelijk

INFO rutgers.nl/producten/lets-talk

Let's Talk About Sexting

VOOR WIE Jongeren eerste klas voortgezet onderwijs

NIVEAU ●

DOEL Workshop over (on)gewenste sexting: kennis van regels online en interactieve werkvormen om jongeren bewust te maken van gevolgen ongewenste sexting

DOOR WIE Stichting Halt

VORM Workshop

BEREIK Landelijk

INFO halt.nl/veilige-school/halt-interventies-op-school/ongewenste-sexting

Liefde is...voor meisjes

VOOR WIE Meisjes van 13-16 jr, VO

NIVEAU ●

DOEL Voorlichtingsmethode ter ondersteuning van seksuele ontwikkeling

DOOR WIE Spirit en Qpido

VORM Voorlichtingslessen

EXTRA NJI: Goed onderbouwd. Aandacht voor sociale media, loverboys

BEREIK Landelijk

INFO qpido.nl/aanbod/voorlichting-liefde-en-seks

Liefde, seks en Islam

VOOR WIE Meisjes van 12-26 jr, Marokkaanse afkomst

NIVEAU ●

DOEL Vergroten kennis, aanleren en aannemen van vaardigheden t.a.v. veilige, prettige relaties

DOOR WIE Soa Aids Nederland

VORM Voorlichting via maroc.nl

EXTRA NJI: Goed onderbouwd. Cultuursensitief

BEREIK Online

INFO islamenliefde.maroc.nl

Living Loving

VOOR WIE Jongeren van 12-16 jr klas 1-4 VO

NIVEAU ●

DOEL Lesmethode seksualiteit en weerbaarheid om kennis, vaardigheden en open houding over te dragen

DOOR WIE Weerbaar in Seksualiteit (WIS)

VORM Lesmodules

EXTRA Doorlopende leerlijn seksuele vorming

BEREIK Landelijk

INFO wiseducatie.nl/aanbod

Lovebuzz

VOOR WIE Jongeren in de brugklas

NIVEAU ●

DOEL Game om met leerlingen in gesprek te gaan over verliefd zijn, pesten en sexting

DOOR WIE Rutgers en Soa Aids Nederland

VORM Innovatief spel/online game

EXTRA Docenten kunnen zich aanmelden voor een workshop Lovebuzz

BEREIK Landelijk

INFO seksuelevorming.nl/lovebuzz

VOORKOMEN

Deskundigheidsbevordering

Eigen programma maken

Programma aanbod voor leerlingen

Programma aanbod voor ouders

AANPAK

Advies

Aanbod voor leerlingen

Aanbod voor ouders

Niveaus

- = VO
- = Speciaal onderwijs (Sbo, Lvb)
- = VMBO
- = Havo/VWO
- = VO breed

Merel van Groningen Project

VOOR WIE Jongeren van 12-16 jr

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Voorlichtingspakket om jongens en meisjes beter inzicht te geven in loverboyproblematiek. Daarbij is aandacht voor grooming en sexting

DOOR WIE Merel van Groningen in samenwerking met politie

VORM Training (16 lesuren)

EXTRA Meerwaarde door Merel haar persoonlijke ervaring

BEREIK Landelijk

INFO merelvangroningen.nl/mvg-project/het-project

My True Story

VOOR WIE Jongeren 12-18 jr

NIVEAU ●

DOEL Lesprogramma om sexting bespreekbaar te maken gekoppeld aan mediawijsheid en waargebeurde verhalen

DOOR WIE Cubiss

VORM Lespakket

EXTRA Materiaal is gratis te leen bij GGD Fryslan

BEREIK Landelijk

INFO cubiss.nl/shop/my-true-story

'Online...Weet wat je doet!'

VOOR WIE Jongeren in onderbouw van de middelbare school

NIVEAU ●

DOEL Kinderen bewust maken van wat ongewenste sexting, grooming, en sextortion is. Wat je kunt doen het te voorkomen en wat je kunt doen als het je overkomt

DOOR WIE Helpwanted.nl

VORM Online lespakket

EXTRA Bestaat uit drie lessen: sexting, grooming, sextortion

BEREIK Landelijk

INFO helpwanted.nl/lesmateriaal

Rond je seksualiteit

VOOR WIE Jongeren vanaf 15 jr. Bovenbouw VO en MBO

NIVEAU ●

DOEL Spel met kaarten waarmee jongeren praten over seksualiteit en bewustwording over normen en waarden

DOOR WIE Rutgers

VORM Carrouselspel

EXTRA Aandacht voor culturele verschillen en seksuele rechten

BEREIK Landelijk

INFO shop.rutgers.nl/nl/webwinkel/rond-je-seksualiteit/44778

Sexting & Grooming

VOOR WIE Jongeren 1ste klas VO

NIVEAU ●

DOEL Het vergroten van kennis over en bewust zijn van de risico's van social media

DOOR WIE Qpido

VORM Interactieve les

EXTRA Dit lespakket wordt gegeven door twee voorlichters van Qpido

BEREIK Verschillende gemeentes in Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht

INFO qpido.nl/aanbod/lespakket-sexting-grooming

Shame on You

VOOR WIE Jongeren van 12-15 jr (+ouders)

NIVEAU ●

DOEL Kennis en bewustzijn vergroten over online seksueel misbruik

DOOR WIE Helpwanted, Qpido, theatergroep Playback

VORM Theatervoorstelling

BEREIK Landelijk

INFO helpwanted.nl/theatertour

VOORKOMEN

Deskundigheidsbevordering

Eigen programma maken

Programma aanbod voor leerlingen

Programma aanbod voor ouders

AANPAK

Advies

Aanbod voor leerlingen

Aanbod voor ouders

Niveaus

- = VO
- = Speciaal onderwijs (Sbo, Lvb)
- = VMBO
- = Havo/VWO
- = VO breed

Shitzooi

VOOR WIE Jongeren van 12-15 jr, onderbouw
NIVEAU ●
DOEL Scholieren kruipen in de huid van recherche om probleem van uitgelekt pikant filmpje op te lossen: doel is voorkomen van slachtofferschap
DOOR WIE Stichting Halt en politie
VORM Game en lespakket
EXTRA Winnaar van de Hein Roethofprijs
BEREIK Regionaal. Den Haag en Katwijk
INFO shitzooi.com

Sociale media en Online Veiligheid

VOOR WIE Jongeren 1ste klas VO en speciaal onderwijs
NIVEAU ●
DOEL Voorlichting over online veiligheid: Wat zijn de regels, grenzen. Wat is strafbaar? Ongewenste sexting kan worden uitgelicht. Doel: leerlingen bewust maken van mogelijke online risico's, met aandacht voor groepsdruk en rol bystanders
DOOR WIE Stichting Halt
VORM Voorlichting door Halt-medewerker
EXTRA Ouders worden betrokken in de voorlichting
BEREIK Landelijk
INFO halt.nl/veilige-school/voorlichtingen-en-ouderbijeenkomsten/sociale-media-en-online-veiligheid

Stay in Love

VOOR WIE Jongeren van 12-15 jr, VMBO
NIVEAU ● ● ● ● ●
DOEL Lessenserie voor het verbeteren van de signalering van online incidenten rondom liefde, seks en relaties
DOOR WIE Movisie, Trimbos instituut, Dimence, Parnassia Bravo groep
VORM Trimbos lesmodules
EXTRA Ondersteund ook ouders en scholen bij online veiligheid
BEREIK Regionale aansturing door GGD
INFO movisie.nl/interventie/stay-love

Welkom op school

VOOR WIE Jongeren (12-18 jr)
NIVEAU ●
DOEL Nieuwkomers en leerlingen schakelklassen (ISK's). Cultuursensitieve lessen over relaties en seksualiteit met aandacht voor gendergelijkheid en seksuele rechten
DOOR WIE Pharos en Rutgers
VORM Lesmethode
EXTRA NJI: Goed beschreven
BEREIK Landelijk
INFO rutgers.nl/producten/welkom-op-school

VOORKOMEN

Deskundigheidsbevordering

Eigen programma maken

Programma aanbod voor leerlingen

Programma aanbod voor ouders

AANPAK

Advies

Aanbod voor leerlingen

Aanbod voor ouders

Niveaus

- = VO
- = Speciaal onderwijs (Sbo, Lvb)
- = VMBO
- = Havo/VWO
- = VO breed

Online Veiligheid

VOOR WIE Ouders van leerlingen alle niveaus VO

NIVEAU ●

DOEL Ouders inzicht geven in veilig online gedrag van hun kind. Mogelijke online risico's: wat is strafbaar, wat niet en hoe begeleid je je kind daarbij

DOOR WIE Stichting Halt

VORM Voorlichting door Halt-medewerker

BEREIK Landelijk

INFO halt.nl/veilige-school/voorlichtingen-en-ouderbijeenkomsten

Ouderavond Log In

VOOR WIE Ouders van leerlingen alle niveaus VO

NIVEAU ●

DOEL Met ouders in gesprek over internetgebruik, sociale netwerken en verleidingen op internet. Daarbij wordt gebruik gemaakt van 'terugspeeltheater', een techniek waarbij scènes opnieuw gespeeld worden en ouders elkaar tips geven voor een goed gesprek met hun kind

DOOR WIE Theatergroep PlayBack

VORM Theater

BEREIK Landelijk

INFO tgplayback.nl/aanbod/voorstelling-of-product/ouderavond-log-in

Ouderavond met Francien Regelink

VOOR WIE Ouders van leerlingen alle niveaus VO

NIVEAU ●

DOEL Het betrekken van ouders bij de online opvoeding van jongeren

DOOR WIE Francien Regelink

VORM Voorlichting

BEREIK Landelijk

INFO francienregelink.nl/ouderavonden

Vlaggensysteem voor ouders

VOOR WIE Ouders met kinderen van 0-18 jr

NIVEAU ●

DOEL Gids 'Vlaggensysteem voor ouders' biedt houvast voor goede gesprekken over seksualiteit

DOOR WIE Sensoa en Movisie

VORM Brochure

BEREIK Landelijk

INFO movisie.nl/publicatie/over-grens-seksueel-opvoeden-vlaggensysteem

Aanpak

Hier vind je programma's die gericht zijn op de aanpak van ongewenste sexting en meldpunten voor advies.

VOORKOMEN

Deskundigheidsbevordering

Eigen programma maken

Programma aanbod voor leerlingen

Programma aanbod voor ouders

AANPAK

Advies

Aanbod voor leerlingen

Aanbod voor ouders

Niveaus

- = VO
- = Speciaal onderwijs (Sbo, Lvb)
- = VMBO
- = Havo/VWO
- = VO breed

'Check jouw situatie'

VOOR WIE Jongeren, ouders, docenten, hulpverleners

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Online adviesmodule met praktische tips na online seksueel misbruik

DOOR WIE Helpwanted.nl

VORM Adviesmodule

BEREIK Landelijk

INFO helpwanted.nl/checkjouw situatie

Helpdesk Stichting School & Veiligheid

VOOR WIE Ouders en schoolpersoneel

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Sociale veiligheid
Stichting School & Veiligheid

DOOR WIE Helpdesk

BEREIK Landelijk

INFO schoolveiligheid.nl/helpdesk

Helpwanted.nl

VOOR WIE Docenten, ouders, verzorgers, professionals

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Online adviesmodule met praktische Ouders en opvoeders handvatten en handelingsperspectief bieden, adviseren, en helpen materiaal offline halen

DOOR WIE Helpwanted.nl

VORM Consultatie

EXTRA Advies, voorlichting en lesmateriaal

BEREIK Landelijk

INFO helpwanted.nl/ikzoekadvies

Loket Onderwijsinspectie

VOOR WIE Docenten, ouders, verzorgers, professionals

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Advies en meldpunt op het gebied van sociale veiligheid (waaronder seksueel misbruik online) op een school of onderwijsinstelling

DOOR WIE Inspectie van het Onderwijs

VORM consultatie

BEREIK Landelijk

INFO onderwijsinspectie.nl/contact

Meldknop.nl

VOOR WIE Jongeren, ouders, docenten, hulpverleners

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Online adviesmodule met praktische Meldpunt voor als er iets vervelend is gebeurd op internet

DOOR WIE Veiliginternetten.nl in samenwerking met de politie

VORM Consultatie

EXTRA Biedt hulp en informatie bij wraakporno, grooming, kinderporno, loverboys en sexting

BEREIK Landelijk

INFO www.meldknop.nl

Omgaan met online verspreiding van ongewenste beelden van leerlingen en/of personeel

VOOR WIE Docenten

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Leidraad voor scholen om de verspreiding van ongewenste beelden te voorkomen/aan te pakken

DOOR WIE Vereniging van scholen in het VO en Kennisnet

VORM Richtlijnen

BEREIK Landelijk

INFO vo-raad.nl/system/downloads/attachments/000/000/104/original/Leidraad-omgaan-met-ongewenste-verspreiding-beeldmateriaal-VO-raad-Kennisnet.pdf?1475065757

Stappenplan Sexting

VOOR WIE Docenten

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Online adviesmodule met praktische Docenten tools geven snel en adequaat te kunnen handelen bij incidenten die de sociale veiligheid op school raken

DOOR WIE SOA Aids Nederland, Bureau Jeugd en Media, Rutgers, Kennisnet/Mijn Kind Online

VORM Stappenplan

EXTRA Dit stappenplan in onderdeel van de Toolkit L.O.V.E. Online

BEREIK Landelijk

INFO stappenplansexting.nl

VOORKOMEN

Deskundigheidsbevordering

Eigen programma maken

Programma aanbod voor leerlingen

Programma aanbod voor ouders

AANPAK

Advies

Aanbod voor leerlingen

Aanbod voor ouders

Niveaus

- = VO
- = Speciaal onderwijs (Sbo, Lvb)
- = VMBO
- = Havo/VWO
- = VO breed

Sterk Huis

VOOR WIE Jongeren, kinderen, ouders, docenten

NIVEAU

DOEL Online adviesmodule met praktische Biedt hulp en voorlichting bij (online) seksueel misbruik

DOOR WIE Sterk Huis

VORM Consultatie

EXTRA Geven ook voorlichting op scholen en aan ouders

BEREIK Tilburg

INFO sterkhuus.nl/seksueel-misbruik/er-gaat-een-naaktfoto-van-mij-rond/?gclid=CjwKCAjwgvnqBRBaEiwAhomuDEiXFE_auy-PreMvGvMux2oYhNGkDThfydcZjzORh5g-YjDsCC-XphoCYUKQAvD_BwE

Vraaghetdepolitie.nl

VOOR WIE Jongeren, ouders, docenten, hulpverleners

NIVEAU

DOEL Online adviesmodule met praktische Website met chat voor advies over naaktfoto's en filmpjes

DOOR WIE Politie

VORM Consultatie

EXTRA Biedt hulp en informatie bij alle vragen over (online) veiligheid

BEREIK Landelijk

INFO vraaghetdepolitie.nl

VOORKOMEN

Deskundigheidsbevordering

Eigen programma maken

Programma aanbod voor leerlingen

Programma aanbod voor ouders

AANPAK

Advies

Aanbod voor leerlingen

Aanbod voor ouders

Niveaus

- = VO
- = Speciaal onderwijs (Sbo, Lvb)
- = VMBO
- = Havo/VWO
- = VO breed

Halt interventie sexting: Respect Online

VOOR WIE Jongeren van 12-18 jr die lichte vormen van grensoverschrijdend gedrag vertonen

NIVEAU ●

DOEL Voorkomen van herhaling van online probleemgedrag

DOOR WIE Stichting Halt

VORM Individueel programma

EXTRA Betreft ook ouders in proces met aandacht voor excuus/herstel richting slachtoffer. Buitengerechtelijke interventie. Verwijzing naar Halt gebeurt door politie met toestemming Officier van Justitie

BEREIK Landelijk

INFO halt.nl/media/1226/toeleidingshandeling-def.pdf

Halt spreekuur

VOOR WIE Jongeren van 12-18 jr

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Tijdens het spreekuur gaat Halt-medewerker met leerling in gesprek over grensoverschrijdend gedrag, zo ook bij ongewenste sexting. Jongere leert na te denken over zijn gedrag en wat de gevolgen daarvan zijn geweest en hoe dit gedrag te voorkomen door versterken vaardigheden aan de hand van gesprekken en leeropdrachten. Indien nodig betreft Halt ouders en leerkracht. Ook kan excuus aanbieden onderdeel uitmaken van de aanpak

DOOR WIE Stichting Halt

VORM Spreekuur op scholen, individuele gesprekken met leerling

EXTRA Halt medewerker is op bepaalde tijdstippen op school

BEREIK Landelijk

INFO halt.nl/veilige-school/halt-interventies-op-school

Julia

VOOR WIE Meisjes van 13-19 jr die signalen van grensoverschrijdend gedrag vertonen

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Individueel ambulante programma ter bevordering van seksuele ontwikkeling en risico's op herhaling te voorkomen

DOOR WIE Qpido en Spirit

VORM Persoonlijke begeleiding op maat

EXTRA NJI: Goed onderbouwd. Specifiek aandacht voor online

BEREIK Noord-Holland, regio Amsterdam

INFO qpido.nl/aanbod/romeo-en-julia

Ken je grens

VOOR WIE Jongens van 12-18jr

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Individueel lesprogramma om herhaling van seksueel grensoverschrijdend gedrag, overlast en seksuele intimidatie te voorkomen

DOOR WIE Rutgers

VORM Training

EXTRA Maatwerk op locatie en kan vrijwillig of in justitieel kader worden toegepast

BEREIK Landelijk

INFO rutgers.nl/wat-wij-doen/seksueel-geweld/projecten-seksueel-geweld/ken-je-grens

Nisa 4 Nisa

VOOR WIE Meiden 15-25 jr met een niet-westerse etnische achtergrond en moeders

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Via peer-support, groepsproces en individuele begeleiding leren meiden dat ze eigen keuzes kunnen maken en gedragsalternatief hebben

DOOR WIE St Nisa 4 Nisa Big Sis (migrantenorganisatie)

VORM Training en individuele begeleiding

BEREIK Amsterdam

INFO nisa4nisa.nl

Out of the Circle

VOOR WIE Jeugdige misbruikers van 12-24 jr met IQ boven de 80

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Residentiële behandeling. Doel: verminderen of stoppen seksueel grensoverschrijdend gedrag en voorkomen recidive

DOOR WIE Horizon en RJJ in samenwerking met JenV

VORM Individueel en groepsgerichte aanpak

EXTRA Programma van 4 mnd tot een jaar

BEREIK Locatie Den Hey Acker

VOORKOMEN

Deskundigheidsbevordering

Eigen programma maken

Programma aanbod voor leerlingen

Programma aanbod voor ouders

AANPAK

Advies

Aanbod voor leerlingen

Aanbod voor ouders

Niveaus

- = VO
- = Speciaal onderwijs (Sbo, Lvb)
- = VMBO
- = Havo/VWO
- = VO breed

Pas op de Grens

VOOR WIE Jongens van 12- 21 jr met risico op recidive

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Behandeling om risicofactoren gerelateerd aan seksueel probleemgedrag en recidive voorkomen

DOOR WIE NJI, Movisie en Trimbos Instituut

VORM Individueel programma

EXTRA NJI: Goed Onderbouwd

BEREIK Regionaal

INFO justitieinterventies.nl/sites/default/files/Publicatie%20Pas%20op%20de%20grens.pdf

PINQ

VOOR WIE Meiden van 12-18jr

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Situatie van het meisje vanuit beschermde en veilige omgeving in kaart brengen en nagaan of er sprake is van mensenhandel, advies voor vervolghulp

DOOR WIE Spirit

VORM Gecombineerde aanpak

EXTRA Meisa crisisopvang

BEREIK Amsterdam

INFO spirit.nl/hulpoverzicht/pinq

Romeo

VOOR WIE Jongens van 12- 18 jr die seksueel grensoverschrijdend gedrag vertonen

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Programma ter voorkoming van recidive en versterken van interactieve competentie

DOOR WIE Spirit en Qpido

VORM Individueel programma

EXTRA Specifiek aandacht voor online

BEREIK Noord-Holland, regio Amsterdam

INFO qpido.nl/aanbod/romeo-en-julia

Samen misbruik de baas

VOOR WIE Vrouwelijke slachtoffers met LVB (18+) van seksueel misbruik

NIVEAU ●

DOEL Residentiële groepsinterventie. Verminderen van problemen als gevolg van misbruik

DOOR WIE ASVZ

VORM Methode

EXTRA NJI: Goed onderbouwd, meerdere aanbieders

BEREIK West en Zuid Nederland

VOORKOMEN

Deskundigheidsbevordering

Eigen programma maken

Programma aanbod voor leerlingen

Programma aanbod voor ouders

AANPAK

Advies

Aanbod voor leerlingen

Aanbod voor ouders

Niveaus

- = VO
- = Speciaal onderwijs (Sbo, Lvb)
- = VMBO
- = Havo/VWO
- = VO breed

Help! Ik sta online

VOOR WIE Jongeren en ouders

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Advies over wat je kunt doen wanneer jouw foto online staat. Informatie bestaat uit twee delen: voor jongeren en voor ouders

DOOR WIE Francien Regelink

VORM Boek, gids en stappenplan

BEREIK Landelijk

INFO francienregelink.nl

Helpwanted.nl

VOOR WIE Docenten, ouders, verzorgers, professionals

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Ouders en opvoeders handvatten en handelingsperspectief bieden, adviseren, en helpen materiaal offline halen

DOOR WIE Helpwanted.nl

VORM Hulplijn

BEREIK Landelijk

INFO helpwanted.nl/ouders

Online Veiligheid voor ouders

VOOR WIE Ouders met kinderen in klas 1 & 2 VO

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Kennis en inzicht geven aan ouders over online veiligheid

DOOR WIE Stichting Halt

VORM Voorlichting

BEREIK Landelijk

INFO halt.nl/veilige-school/voorlichtingen-en-ouderbijeenkomsten

Out of the Circle

VOOR WIE Jeugdige misbruikers van 12-24 jr met IQ boven de 80

NIVEAU ● ● ● ● ●

DOEL Residentiële behandeling met als doel het verminderen of stoppen seksueel grensoverschrijdend gedrag en voorkomen recidive

DOOR WIE Horizon en RJJI in samenwerking met JenV

VORM Groepsgerichte behandeling

EXTRA NJI: Goed onderbouwd. Programma van 4 maanden tot een jaar

BEREIK Locatie Den Hey Acker

INFO justitieinterventies.nl/content/out-circle-erkend

Colofon

Deze wegwijzer is een uitgave van Expertisecentrum Online Kindermisbruik (EOKM), Stichting School en Veiligheid, Stichting Halt, Rutgers, Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (Het CCV) en de Rijksoverheid.

De Rijksoverheid streeft naar correcte en actuele informatie in dit document, maar kan niet garanderen dat de informatie juist is op het moment waarop zij wordt ontvangen, of dat de informatie na verloop van tijd nog steeds juist is. Daarom kunt u aan de informatie op deze pagina's geen rechten ontlenen.

De Rijksoverheid aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie. Binnen dit document zijn ook zoveel mogelijk relevante externe links opgenomen. De Rijksoverheid is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de sites waarnaar wordt verwezen. Informatie van deze site mag worden overgenomen, mits met bronvermelding.

© Rijksoverheid | November 2020

Rijksoverheid

CCV centrum voor
criminaliteitspreventie en
veiligheid

Halt.

Rutgers

